

Bevezető matematika B próba zárthelyi feladatok

1) (6 pont) Egy derékszögű háromszög oldalai egy számtani sorozat egymást követő tagjai. A háromszög kerülete 36 cm. Hány centiméter hosszúak a háromszög oldalai?

2) (7 pont) Hozza a lehető legegyszerűbb alakra az alábbi kifejezést ($|x| \neq |y|$):

$$\left(\frac{2xy}{x^2 - y^2} - \frac{2y}{x - y}\right) \div \left(1 - \frac{x - y}{x + y}\right)$$

3) (6 pont) Hozza a lehető legegyszerűbb alakra az alábbi kifejezést ($x > 0$):

$$\sqrt{\frac{x \cdot \sqrt{x}}{x^{-2}}} \cdot \frac{1}{\sqrt[4]{x^{-1}}}$$

4) (6 pont) Számítsa ki a következő kifejezés pontos értékét:

$$\sqrt{64^{1 - \log_8 10} + 5^{\log_{25} 4/100}}$$

5) (6 pont) Anikó és Bendegúz együtt 4 óra alatt lennének képesek lenyírni a fűvet a kertben. Külön-külön hány órába telne nekik megcsinálni, ha tudjuk, hogy Bendegúz kétszer annyi idő alatt tudja megcsinálni, mint Anikó?

6) (6 pont) Hol (vagy mely x értékre) lesz az $f(x) = -4x^2 + 12x - 7$ függvény értéke maximális, és mennyi a maximum értéke?

7) (6 pont) Milyen p valós paraméter esetén lesz az alábbi egyenletnek két különböző valós gyöke?

$$x^2 - p x + (3p - 5) = 0$$

8) (7 pont) Oldja meg az alábbi egyenlőtlenséget a valós számok halmazán:

$$\frac{x^2 + 5x - 6}{x - 2} \geq 0$$

Bevezető matematika B próba zárthelyi megoldások

1) (6 pont)

Háromszög kerülete felhasználva:

$$(a_2 - d) + a_2 + (a_2 + d) = 36 \rightarrow 3a_2 = 36 \rightarrow a_2 = 12\text{cm} \text{ (1p)}$$

Pitagorasz-tétel alkalmazása (mert derékszögű háromszög):

$$(a_2 - d)^2 + a_2^2 = (a_2 + d)^2 \rightarrow a_2^2 - 2a_2d + d^2 = a_2^2 + 2a_2d + d^2 \rightarrow a_2^2 = 4a_2d \text{ (2p)}$$

Helyettesítés:

$$12^2 = 4(12)d \rightarrow 144 = 48d \rightarrow d = 3\text{cm} \text{ (1p)}$$

$$a_1 = 9\text{cm} \quad a_2 = 12\text{cm} \quad a_3 = 15\text{cm} \text{ (2p)}$$

(Nem jár pontlevonás azért, ha lemarad a cm)

2) (7 pont)

$$\left(\frac{2xy}{x^2-y^2} - \frac{2y}{x-y}\right) \div \left(1 - \frac{x-y}{x+y}\right) = \left(\frac{2xy}{(x-y)(x+y)} - \frac{2y}{x-y}\right) \div \left(\frac{x+y-x+y}{x+y}\right)$$

(2p)

$$= \left(\frac{2xy-2y(x+y)}{(x+y)(x-y)}\right) \div \left(\frac{2y}{x+y}\right) = \frac{-2y^2}{x-y} \cdot \frac{1}{2y} \text{ (1+2p)}$$

$$= \frac{-y}{x-y} \text{ (2p)}$$

3) (6 pont)

$$\sqrt{\frac{x \cdot \sqrt{x}}{x^{-2}}} \cdot \frac{1}{\sqrt[4]{x^{-1}}} = \frac{\sqrt{x} \cdot \sqrt{\sqrt{x}}}{\sqrt{x^{-2}}} \cdot \frac{1}{x^{\frac{-1}{4}}} = \frac{x^{\frac{1}{2}} \cdot x^{\frac{1}{4}}}{x^{\frac{-2}{2}}} \cdot \frac{1}{x^{\frac{-1}{4}}} \text{ (2p)}$$

$$= \frac{x^{\frac{2}{4}} \cdot x^{\frac{1}{4}}}{x^{\frac{-4}{4}}} \cdot x^{\frac{1}{4}} = x^{\frac{3}{4} - \left(\frac{-4}{4}\right) + \frac{1}{4}} \text{ (2p)}$$

$$= x^{\frac{8}{4}} = x^2 \text{ (2p)}$$

4) (6 pont)

$$\sqrt{64^{1-\log_8 10}} + 5^{\log_{25} 4 / 100} = \sqrt{\frac{64}{64^{\log_8 10}}} + \left(25^{\frac{1}{2}}\right)^{\log_{25} 4 / 100} \text{ (2p)}$$

$$= \frac{8}{\sqrt{8^{2\log_8 10}}} + 25^{\frac{1}{2} \log_{25} 4 / 100} = \frac{8}{\sqrt{8^{\log_8 100}}} + 25^{\log_{25} 2 / 10} \text{ (2p)}$$

$$= \frac{8}{\sqrt{100}} + \frac{2}{10} = \frac{8}{10} + \frac{2}{10} = 1 \text{ (2p)}$$

5) (6 pont)

$$\text{Anikó} = \frac{1}{x} \quad \text{Bendegúz} = \frac{1}{2x} \quad \text{(2p)}$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{2x} = \frac{1}{4} \quad \text{(1p)}$$

$$\rightarrow \frac{4}{x} + \frac{4}{2x} = 1 \rightarrow \frac{4}{x} + \frac{2}{x} = 1 \rightarrow 4 + 2 = 1x \rightarrow x = 6 \quad \text{(2p)}$$

Anikónak 6 óra kell, Bendegúznak pedig 12 óra kell. **(1p)**

6) (6 pont)

Teljes négyzetté alakítással:

$$f(x) = -4x^2 + 12x - 7 = -4\left(x^2 - 3x + \frac{7}{4}\right) = -4\left(\left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{9}{4} + \frac{7}{4}\right)$$

(2p)

$$= -4\left(\left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{2}{4}\right) = -4\left(x - \frac{3}{2}\right)^2 + 2 \quad \text{(1p)}$$

f -nek maximuma van a $\frac{3}{2}$ -nél, és a maximum értéke $f\left(\frac{3}{2}\right) = 2$ **(2+1p)**

7) (6 pont)

Az egyenletnek pontosan akkor van két valós gyöke, ha a diszkriminánsa pozitív, tehát $D > 0$. **(1p)**

$$D = -p^2 - 4(3p - 5) = p^2 - 12p + 20 \quad \text{(1+1p)}$$

E másodfokú polinom gyökei $p_1 = 10$ és $p_2 = 2$ **(1p)**

$D = (p - 2)(p - 10) > 0$ egyenlőtlenség akkor teljesül, ha $p < 2$ vagy $p > 10$ **(2p)**

8) (7 pont)

$$\frac{x^2+5x-6}{x-2} \geq 0 \Leftrightarrow \frac{(x+6)(x-1)}{x-2} \geq 0 \quad \text{(1p)}$$

A számláló előjele: $-6 < x < 1$ esetén negatív, $x > 1$ vagy $x < -6$ esetén pozitív **(2p)**

A nevező előjele: $x < 2$ esetén negatív, $x > 2$ esetén pozitív. **(1p)**

A tört nulla, ha: $x = -6$ vagy $x = 1$ **(1p)**

Így az egyenlőtlenség megoldása $-6 \leq x \leq 1$ vagy $x > 2$ **(2p)**

(Ha az intervallumok jók, de a végpontok nem akkor -1 pont)